

Informacja dotycząca stanu zawansowania prac nad projektem Audytu krajobrazowego dla województwa zachodniopomorskiego oraz dalszych prac w obszarze promocji krajobrazów priorytetowych w kontekście procedur formalno-prawnych i wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej

Potrzeba ochrony krajobrazu i właściwego nim zarządzania wskazana została w ratyfikowanej przez Polskę w roku 2005 Europejskiej Konwencji Krajobrazowej podpisanej we Florencji w 2000 r. Zgodnie z art. 5 konwencji Polska zobowiązana jest m.in. do podjęcia działań na rzecz prawnego uznania krajobrazów, ustanowienia i wdrożenia polityki krajobrazowej oraz zintegrowania krajobrazu z własną polityką w zakresie planowania regionalnego i urbanistycznego, a także z innymi politykami, które pośrednio lub bezpośrednio oddziałują na krajobraz. Zalecenia Konwencji uwzględnione zostały w art. 38, 38a i 38b ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (upzp), która obliuguje samorządy województw do sporządzenia audytu krajobrazowego, jako nowego narzędzia ochrony krajobrazu w regionach.

Audyt sporządzany jest dla obszaru całego województwa przy wykorzystaniu klasyfikacji i metodyki ustalonej w ramach rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych z dnia 11 stycznia 2019 r. (Dz.U. 2019, poz. 394), zmienionego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 października 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz.U. poz. 2308).

W dniu 29 marca 2019 r. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego podjął uchwałę Nr 524 w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu Audytu krajobrazowego dla województwa zachodniopomorskiego (AKWZ) oraz wyznaczenia RBGPWZ jako jednostki odpowiedzialnej za realizację zadania.

Na potrzeby informowania o poszczególnych etapach prowadzonych prac i ich efektach biuro utworzyło na swojej stronie zagadkę poświęconą projektowi: <http://rbgp.pl/audyt-krajobrazowy/>

RBGPWZ w 2021 r. przeprowadziło ankietę regionalną „Audyt Krajobrazowy dla województwa zachodniopomorskiego”. skierowaną do 113 gmin województwa. Celem ankiety było poinformowanie o prowadzonych pracach oraz uzyskanie dodatkowych informacji pomocnych w rozpoznaniu walorów krajobrazowych i kulturowych regionu. W ankiecie wzięło udział 48 gmin co stanowi 42% wszystkich gmin województwa. Spośród gmin, które odpowiedziały na pytania ankietowe 26 wskazało na potrzebę wzmocnienia ochrony krajobrazu. Podsumowanie ankiety jest dostępne pod adresem: <http://rbgp.pl/2021/10/28/podsumowanie-ankiety-audytu-krajobrazowego/>

Od strony metodycznej prowadzone prace przy audycie krajobrazowym stanowią szereg złożonych działań analitycznych, kartograficznych, wizji terenowych w procesie iteracyjnym w odniesieniu do wielu analizowanych obszarów.

Po wydzieleniu jednostek krajobrazowych dla całego województwa zachodniopomorskiego (2147 krajobrazów – obejmujących 100% pow. woj.), scharakteryzowaniu ich pod kątem przyrodniczym, kulturowym i fizjonomicznym wyznaczone zostały krajobrazy priorytetowe (189 krajobrazów – 14% pow. woj.) – Mapa nr 1. Wskazanie krajobrazów priorytetowych było warunkowane spełnieniem co najmniej jednego z kryteriów unikatowości, reprezentatywności, dotychczasowej ochrony prawnej, ważności krajobrazu. Wartości porównawcze dla cech analitycznych obliczane w programie statystycznym, wyrażone były wielokrotnością odchylenia standardowego od średniej dla całej populacji generalnej. Po wyznaczeniu krajobrazów priorytetowych, wynikającym z obliczeń statystycznych, wszystkie zostały zweryfikowane podczas wyjazdów terenowych.

W ramach prowadzonych analiz i wyjazdów terenowych zidentyfikowano również lokalne formy architektoniczne stanowiące o zachowaniu historycznych, wartościowych elementów zabudowy i zagospodarowania terenu. Zinventaryzowane lokalne formy architektoniczne stanowią podstawę dla formułowania wytycznych do planów miejscowych w zakresie kształtowania nowej zabudowy – Mapa nr 2.

Ponadto zgodnie z rozporządzeniem dokonano analizy zagrożeń, wskazania rekomendacji i wniosków dla krajobrazów w obrębie: 2 parków narodowych, 127 rezerwatów przyrody, 7 parków krajobrazowych i 22 obszarów chronionego krajobrazu – Mapa nr 3.

W wyniku prowadzonych prac wskazano również na obszary chronione dla których proponuje się korektę przebiegu granic oraz wskazano propozycje ustanowienia nowych obszarów chronionych.

Cały zbiór danych dotyczących audytu krajobrazowego obejmuje obszerną liczbę danych zawierających karty charakterystyk, zagrożeń, rekomendacji i wniosków, lokalnych form architektonicznych, map 1:50 000, map 1:2000 oraz zdjęć. W tym:

- 1) 2147 folderów obejmujących wszystkie jednostki krajobrazowe;

- 2) 189 podfolderów obejmujących krajobrazy priorytetowe;
- 3) 48 podfolderów obszarów chronionych obejmujących PN, RP (połączone rezerwy wg grup), PK, OCHK;
- 4) 15 000 zdjęć z czego wybrano 3 149 do publikacji.

Na tym etapie prac baza danych dla krajobrazów priorytetowych (wraz z dokumentacją fotograficzną) zajmuje ok. 120 GB.

Korzystanie z tak obszernej bazy danych jest wyjątkowo uciążliwe i często nie jest możliwe do prawidłowej interpretacji wyników. Dlatego, mając na uwadze stopień rozbudowania i skomplikowania dokumentacji merytorycznej projektu, przyjęto że najwłaściwszą metodą ilustrowania wyników audytu krajobrazowego, w szczególności w procesie konsultacji i wyłożenia do publicznego wglądu, będzie prezentacja w formie interaktywnej mapy dostępnej w internecie.

W związku z powyższym opracowana została interaktywna mapa umożliwiająca udostępnienie użytkownikom danych dotyczących krajobrazów priorytetowych. Na mapie wskazane zostały granice krajobrazów priorytetowych, opisy charakterystyk i ocen, zagrożeń, rekomendacji i wniosków oraz fotografie dla poszczególnych jednostek w granicach gmin przedstawiające walory danej jednostki krajobrazowej, oraz odrębna druga mapa zawierająca obszary chronione (parki narodowe, rezerwy, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu), dla których określono zagrożenia i rekomendacje.

Dalsza realizacja zadania obejmuje w szczególności:

- 1) kontynuację prac projektowych, w tym prac nad stworzeniem interaktywnej mapy przedstawiającej krajobrazy priorytetowe i informacje opisowe (karty: charakterystyki, zagrożeń, rekomendacji i wniosków) - do 15 marca 2023 r.;
- 2) przyjęcie projektu AKWZ przez Zarząd WZ – do końca marca 2023 r.;
- 3) rozpoczęcie działań związanych z promocją krajobrazów zachodniopomorskich – od marca 2023 r. (działanie ciągłe);
- 4) przygotowanie projektu AKWZ do opiniowania i konsultacji – kwiecień/maj 2023 r.;
- 5) skierowanie projektu AKWZ do opiniowania: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, dyrektorów parków narodowych i krajobrazowych położonych w granicach województwa, Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, rad gmin położonych na terenie województwa – czerwiec/sierpień 2023 r.;
- 6) rozpatrzenie opinii i ewentualne wprowadzenie zmian wynikających z opinii – wrzesień 2023 r.;
- 7) wyłożenie projektu AKWZ do publicznego wglądu – październik/listopad 2023 r.;
- 8) rozpatrzenie uwag – listopad 2023 r.;
- 9) ewentualnie wprowadzanie korekt w wyniku rozpatrzenia uwag – listopad/grudzień 2023 br.;
- 10) opracowywanie końcowej dokumentacji projektu AKWZ – listopad/grudzień 2023 br.;
- 11) skierowanie projektu AKWZ przez Zarząd WZ do uchwalenia przez Sejmik WZ, uchwała w sprawie uchwalenia audytu - grudzień 2023 / styczeń 2024 r.;
- 12) przekazanie dokumentacji AKWZ do Wojewody Zachodniopomorskiego po podjęciu uchwały Sejmiku WZ w sprawie przyjęcia AKWZ.

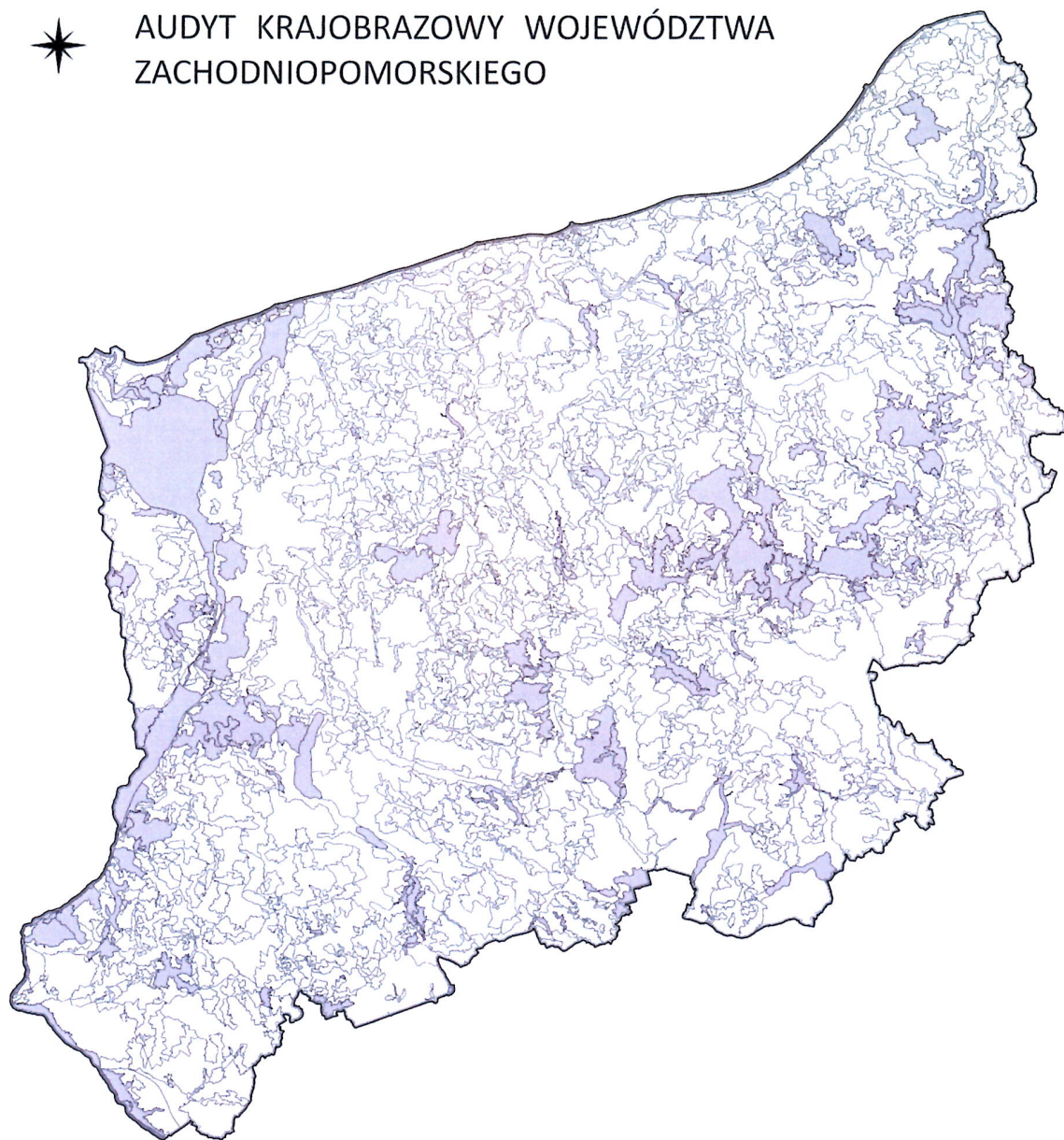
Po przyjęciu przez Sejmik WZ AKWZ stanie się na trwałe jednym z narzędzi (obok SRWZ i PZPWZ) stanowiących o kompetencjach Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego w zakresie kształtowania polityki przestrzennej na poziomie lokalnym, w tym przez formułowanie wniosków i wytycznych w obszarze ochrony krajobrazów priorytetowych i dziedzictwa kulturowego.

Niezależnie od powyższego, mając na uwadze cel sporządzenia audytu krajobrazowego, w tym obowiązek wdrażania postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, poza prowadzeniem procedur składania wniosków i uzgadniania opracowań planistycznych, **zasadne jest wdrożenie krótkoterminowych (w okresie sporządzania audytu) i długoterminowych (po jego uchwaleniu) działań promujących „Krajobrazy Zachodniopomorskie”.**

Działania promocyjne, poza publikacją w sieci, mogłyby obejmować organizację konferencji, seminariów, warsztatów dotyczących tematyki krajobrazowej, ale też np. rozszerzenie aplikacji rowerowej dla województwa zachodniopomorskiego o mapę i zdjęcia najcenniejszych krajobrazów, promocję turystyki krajobrazowej przynoszącej gminom wymierne korzyści (włączenie do cyfrowej bazy szlaków), organizację konkursu na „Krajobraz Zachodniopomorski” (nominacja do Polskiej Nagrody Krajobrazowej), a także współpracę z wydziałami i jednostkami Urzędu Marszałkowskiego (m.in. Wydział Współpracy Terytorialnej i Turystyki, Wydział Ochrony Środowiska, Biuro Promocji, BDZ, ZPKWZ), opracowanie wydawnictwa regionalnego lub folderów promocyjnych wskazujących gminom najbardziej wartościowe krajobrazy.

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

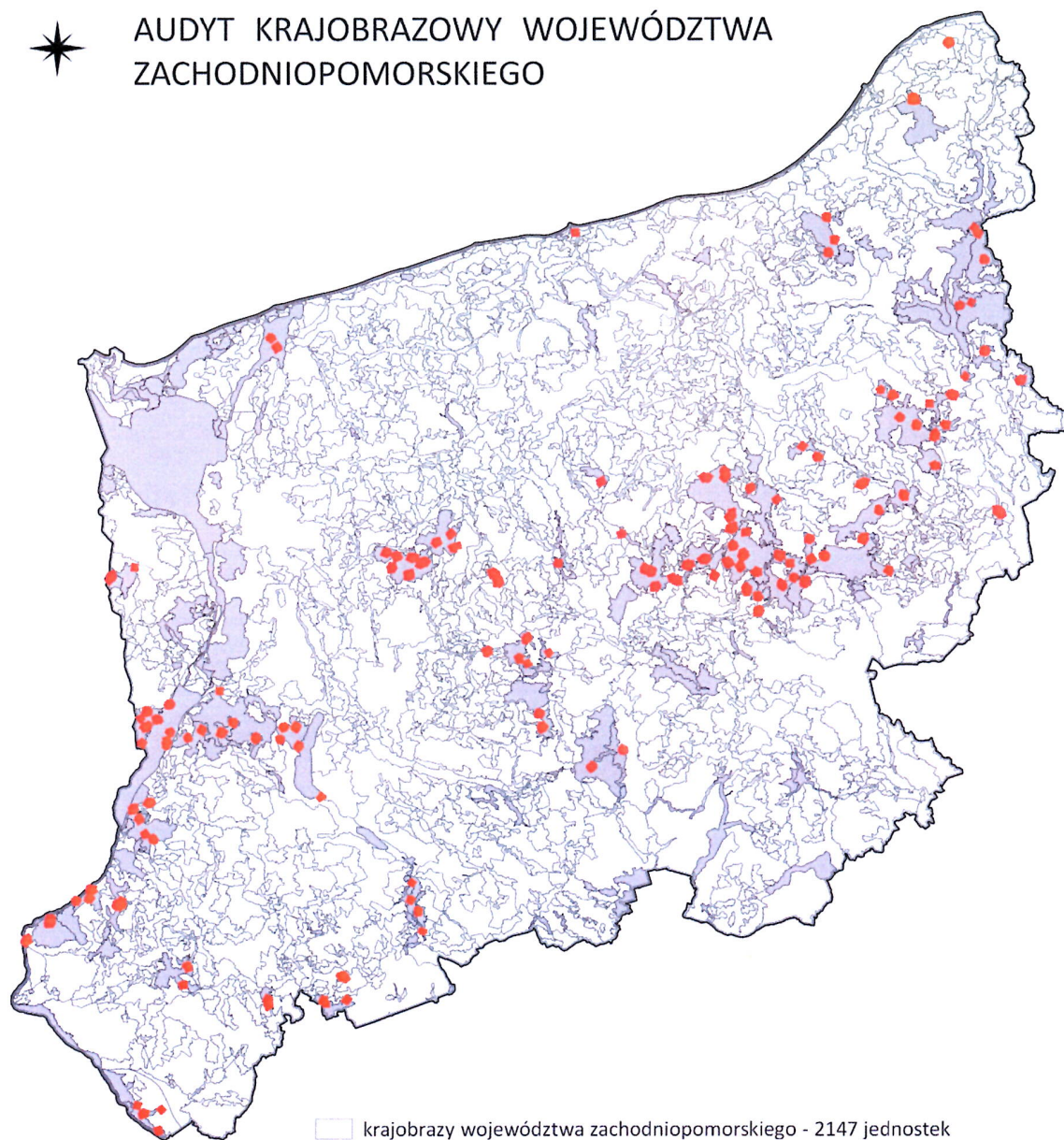

0 10 20 km
|-----|-----|

□ krajobrazy województwa zachodniopomorskiego - 2147 jednostek (100% pow. woj.)
■ w tym krajobrazy priorytetowe - 189 jednostek (14% pow. woj.)

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

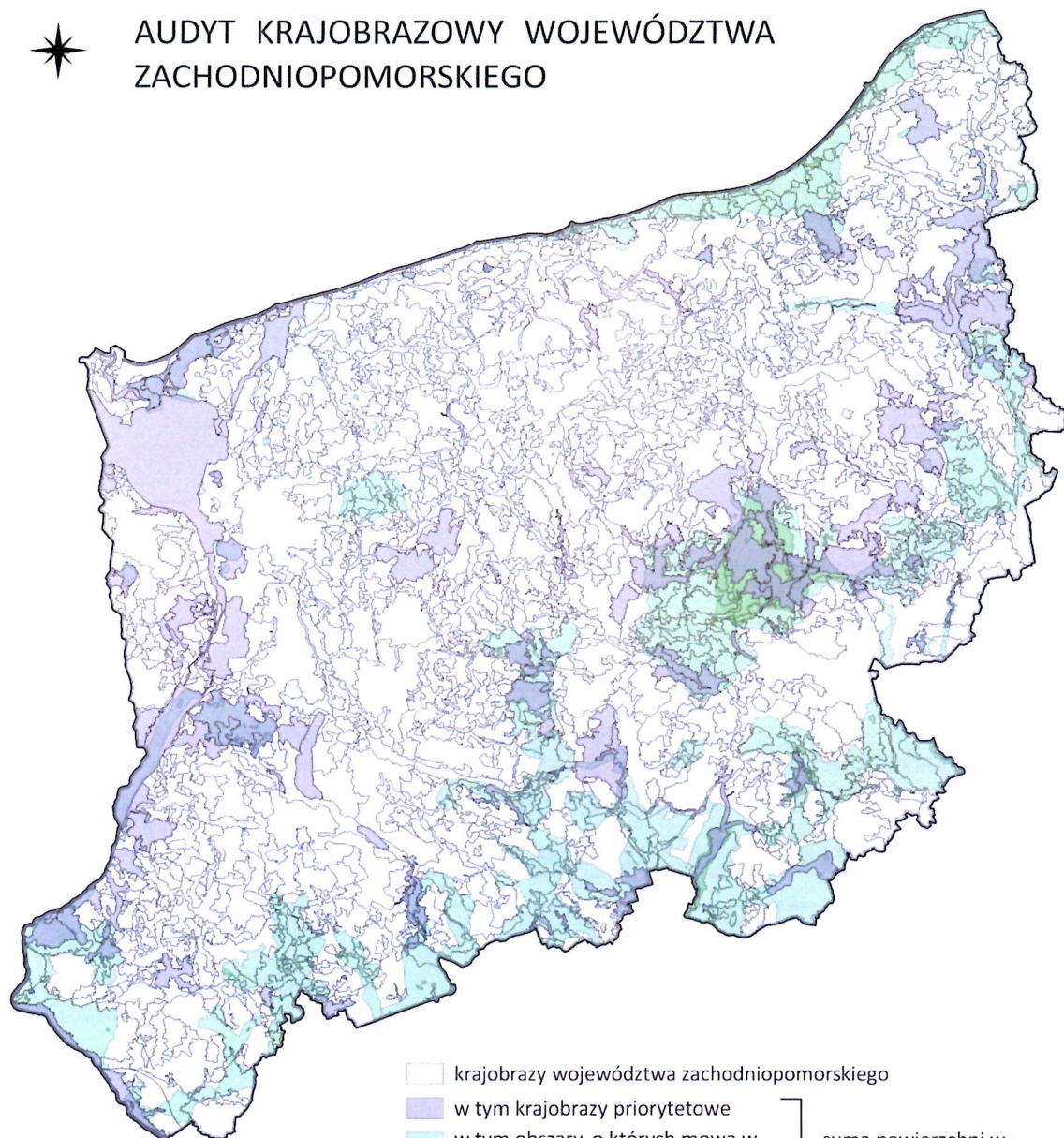

0 10 20 km
|-----|-----|

- krajobrazy województwa zachodniopomorskiego - 2147 jednostek
- w tym krajobrazy priorytetowe - 189 jednostek
- wydzielienia gdzie wyznaczono lokalne formy architektoniczne - 163 wydzielienia

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

0 10 20 km

- krajobrazy województwa zachodniopomorskiego
  - w tym krajobrazy priorytetowe
  - w tym obszary, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody (PN, RP, PK, OCHK)
- suma powierzchni w województwie - 29%